

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 01.04.2016
Sayı: 824

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6551 Kanun Numaralı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Kanun teklifimi bilgilerinize sunar, gereğini arz ederim. 23.03.2016

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Anayasa - Adalet			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	15 Nisan 2016		E.No: 2/1035	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
em	re	K.T.	Ad.	Mh.
TBMM BAŞKANI	Y. A. A. A.			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
01 Nisan 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
01 Nisan 2016
No: 39805

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Kürtler için özgürlük, geniş politik ve kültürel haklar, bağımsız bir Kürdistan veya otonom bir devlet kurmak isteyen çeşitli Kürt grupları arasında silahlı çatışmalar 1984 yılından beri devam edegelmiştir. Bu gruplardan en büyüğü ve en aktifi Türkiye Cumhuriyeti, ABD, Avrupa Birliği ve NATO tarafından terörist organizasyon ilan edilen PKK'dır. Ayaklanma, isyan ve çatışmalar Türkiye genelinde yaşansa da, en çok Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde meydana gelmiştir. PKK'nın Irak Kürdistan'ındaki askeri varlığı, Türkiye'nin bu bölgeye belirli aralıklarla hava ve kara harekâtı düzenlemesine sebep olmuştur. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi, PKK'nın operasyonlarını engelleyecek askeri güçleri olmadığını bildirmişlerdir. Çatışmalar Türkiye'nin turizm endüstrisini etkilemiş ve Türkiye ekonomisini yaklaşık 300-450 milyar dolar zarara uğratmıştır.

PKK'nın 27 Kasım 1978'de kurulmasının ardından, Türk Silahlı Kuvvetleri ile arasında çatışmalar başlamıştır. Fakat büyük isyan ve ayaklanma 15 Ağustos 1984 yılında PKK'nın Kürt ayaklanmasını ilan etmesiyle başlamış, çatışmalar 1 Eylül 1999'da PKK'nın ateşkes ilan etmesiyle sözde son bulmuştur.

28 Aralık 2012'de bir televizyon röportajında Recep Tayyip Erdoğan Kürt sorununu çözmek için hükümetin İmralı'da hapis yatmakta olan PKK Lideri Abdullah Öcalan ile görüşmeler yapıldığını duyurmuştur. Süreç devam ederken Paris'te üç PKK'lı yöneticinin öldürülmesi, Öcalan'ın konuşmalarının basına sızdırılması ve AK Parti'nin Ankara ofisinin bombalanması gibi birkaç olay çözümü sabote etmeye yönelik eylemler olarak değerlendirilmiştir. Daha sonra, yapılan bu eylemler kınanmış ve sürecin devam ettiği duyurulmuştur. Son olarak 21 Mart 2013'te, hükümet ile Abdullah Öcalan arasındaki görüşmelerden aylar sonra, Abdullah Öcalan'ın mektubu hem Türkçe hem de Kürtçe olarak Diyarbakır'da Nevruz etkinlikleri sırasında okunmuştur. Mektupta PKK'nın silahlı güçlerinin Türkiye topraklarından çekileceği ve silahlı mücadeleye son verildiği söylenmiş bu bağlamda da PKK, Öcalan'ın bu emirlerine uyacağını ve Türkiye topraklarından çekileceğini açıklamıştır. Erdoğan, mektubu olumlu karşılayıp, PKK'nın çekilmesiyle daha somut adımların atılacağını duyurmuştur.

11 Temmuz'da TBMM'den Cumhurbaşkanı onayına gönderilen çözüm süreci ile ilgili Kanun, 10 Temmuz 2014 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilip 15 Temmuz'da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanmış 16 Temmuz 2014 Çarşamba günü "**Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun**" adıyla Resmi Gazete'de yayınlanarak yasalaşmıştır.

Hükümetin çözüm süreci kapsamında aşağıdaki hususlarda gerekli çalışmaları yürüteceği bu kanunla belirlenmiştir. Çözüm sürecine yönelik kanunda Yer alan ifadeler özetle aşağıda sıralanmıştır:

- Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültür, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında ve bunlarla bağlantılı konularda atılabilecek adımların belirlenmesi.

-Gerekli görülmesi hâlinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog, görüşme ve benzeri çalışmalar yapılmasına karar verilmesi ve bu çalışmaları gerçekleştirecek kişi, kurum veya kuruluşların görevlendirilmesi.

-Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirlerin alınması.

-Kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesinin sağlanması.

“Çözüm” adı altında ifade edilen sürecin 2009-2016 yılları aralığındaki işleyişi kısmi olarak yıllara göre aşağıda belirtilmiştir:

-2009

2009 yılı Oslo görüşmeleri olarak adlandırılan MİT-PKK görüşmelerinin muhtemel başlangıç tarihi olarak addedilir. Görüşmelerin net olarak ne zaman başladığı bilinmese de 2009 ortaları olduğu yönünde görüşler vardır.

24 Mart 2009: Abdullah Gül, Bağdat'a giderken uçaktaki gazetecilerle sohbeti sırasında Kuzey Irak için “Kürdistan” ifadesini kullanmıştır.

9 Mayıs 2009: Abdullah Gül, "Kürt sorunu Türkiye'nin birinci sorunudur ve mutlaka halledilmelidir" şeklinde açıklama yapmıştır.

31 Temmuz 2009: İçişleri Bakanı Beşir Atalay Kürt Açılımı kapsamında yapılan temaslari basına açıkladı. "Bir aylık süre zarfında yaptığım görüşme ve toplantılar süreç açısından son derece olumlu olmuştur" demiştir.

5 Ağustos 2009: Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Kürt açılımı ile ilgili DTP lideri Ahmet Türk'le bir araya gelmiştir.

11 Ağustos 2009: Abdullah Gül Bitlis ziyareti sırasında Güroymak için Kürtçe ‘Norşin’ ifadesini kullanmıştır..

19 Ekim 2009: Abdullah Öcalan'ın çağrısıyla 34 PKK üyesi Habur Sınır Kapısı'ndan girip teslim olmuş gelenleri karşılamak üzere Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde yaklaşık 50 bin kişi toplanmıştır.

-2010

16 Ocak 2010: Beşir Atalay çözüm süreci doğrultusunda hazırlanan ve 4 ayrı mekanizmadan oluşan "İnsan Hakları Paketi"nin başlıklarını açıklamış, buna göre; cezaevlerinde Kürtçe gibi farklı ve dil lehçelerde görüşme yapılmasına imkân sağlandı, özel kanalların farklı dil ve lehçelerde 24 saat yayın yapmasına izin verildi, farklı dil ve lehçelerde enstitü, araştırma merkezi kurulması yönünde

karar aldı, Yaşayan Diller Enstitüsü kuruldu, yol kontrollerinin azaltılması ve yayla yasaklarının asgari seviyeye indirilmesi yönünde valiliklere genelge gönderilmiştir.

24 Ocak 2010: Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde AKP ilçe binasına Molotof kokteyli saldırı düzenlenmiştir.

21 Şubat 2010: Başbakan Erdoğan, demokratik açılımı ve çözüm sürecini anlatmak ve destek toplamak için 62 sanatçı ile bir araya gelip "Açılıma omuz verin" demiştir.

1 Mayıs 2010: PKK'nın Tunceli'de karakol saldırısı sonucunda 4 asker hayatını kaybetmiş ve 7 asker yaralanmıştır.

23 Ekim 2010: BDP Bitlis Milletvekili Mehmet Nezir Karabaş, "PKK'nın ateşkesi 31 Ekim'de sona erecek. Önümüzde kısa bir süre kaldı. Bu sürenin barışa yönelik değerlendirilmesi gerekir. Aksi halde 1 Kasım'dan itibaren büyük şiddet olayları yaşanabilir. Hükümet bu süreci barışa yönelik değerlendirmelidir" demiştir.

-2011

19 Ekim 2011: PKK'nın Hakkâri ilinin Çukurca ilçesinde polis ve jandarma binalarıyla güvenlik noktalarına ağır silahlarla ateş açmaları sonucunda 24 asker hayatını kaybetmiştir.

-2012

20 Ağustos 2012: PKK'nın Gaziantep'te düzenlediği saldırıda 10 kişi ölmüş, 9'u ağır 66 kişi yaralanmıştır.

2 Eylül 2012: PKK'nın Beytüşşebap ilçe merkezinde bulunan askeri birliğe yaptığı saldırı sonucunda 10 askerin öldürüldüğü, 7 askerin yaralandığı açıklanmıştır.

8 Eylül 2012: TSK Hakkâri-Yüksekova-Şemdinli üçgeninde bulunan PKK'lıları etkisiz hale getirmek için operasyon başlattı. Çatışmalarda 2 asker hayatını kaybetmiştir.

26 Eylül 2012: Başbakan Erdoğan Oslo görüşmelerinin çözüme yönelik olarak yapıldığını, daha sonrasında samimiyetsizlik ve terör örgütü tarafından bilgilerin servis edilmesi nedeniyle bu görüşmelere son verdiklerini söylemiştir.

28 Aralık 2012: Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Milli İstihbarat Teşkilatı'nın Kürt sorununa çözüm bulmak için Abdullah Öcalan'a ziyaretlerde bulunduğunu duyurmuştur.

-2013

3 Ocak 2013: Ahmet Türk ve BDP milletvekili Ayla Akat Ata İmralı'ya giderek Abdullah Öcalan ile görüşmüştür.

20 Nisan 2013: Sırrı Süreyya Önder PKK'nın geri çekilmesinin 8 ila 10 gün içerisinde başlayacağını duyurdu.

25 Nisan 2013: PKK 8 Mayıs'ta Türkiye topraklarındaki bütün silahlı güçlerini Irak'a çekeceğini duyurdu.

17 Aralık 2013: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine Türkçe ile birlikte Kürtçe "Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi" yazılı yeni bir tabela eklendi.

-2014

3 Ocak 2014: Türkiye'de Kürdistan adıyla ilk siyasi parti kuruldu.

27 Ocak 2014: BDP Grup Başkanvekilleri Pervin Buldan ve İdris Baluken, KCK yönetimi ile görüşmek için Kandil'e gitmiştir.

16 Temmuz 2014: 11 Temmuz'da TBMM'den Cumhurbaşkanı onayına gönderilen çözüm süreci ile ilgili kanun 15 Temmuz'da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından onaylanarak "Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun" adıyla Resmi Gazete'de yayınlanarak yasalaştı.

5 Ağustos 2014: Abdullah Öcalan avukatlarıyla yaptığı görüşmede çözüm sürecinde müzakerelere geçilmemesinden rahatsızlık duyduğunu ve artık sabır taşının çatladığını açıklamıştır.

20 Ağustos 2014: MİT Müsteşarı Hakan Fidan İmralı'ya giderek Abdullah Öcalan ile görüşmüştür.

27 Ağustos 2014: Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı görevi süresince de çözüm süreciyle yakından ilgileneceğinin altını çizmiştir.

6 Ekim 2014: Abdullah Öcalan çözüm sürecinde yeni adımlar atılması için hükümete 15 Ekim 2014'e kadar süre vermiştir.

7 Ekim 2014: HDP, IŞİD tarafından kuşatılan Suriye'deki Kürt kenti Kobanê için "Kobani'nin düşmesi durumunda çözüm sürecinin biteceğini" belirtmiştir.

8-9-10 Ekim 2014: Yurt genelinde IŞİD ve Kobani protestoları sonucunda toplam 34 kişi hayatını kaybetmiştir. Bingöl İl Emniyet Müdürü'ne yönelik silahlı saldırıda, Emniyet Müdür Yardımcısı ve bir Baş komiser hayatını kaybetmiş Abdullah Öcalan Kobani ile çözüm sürecinin ayrılmaz bir bütün olduğunu söylemiştir.

23 Ekim 2014: Kars'ta PKK mensuplarıyla güvenlik güçleri arasında çıkan çatışmada, 3 PKK'lı hayatını kaybetti.

25 Ekim 2014: Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde PKK'nın saldırısına uğrayan 3 asker hayatını kaybetmiştir.

8 Kasım 2014: Şırnak Belediye Meclisi şehir merkezindeki 12 mahalle ve iki meydanın isimlerini Kürtçe isimlerle değiştirme kararı aldığını açıkladı.

-2015

11 Nisan 2015: Ağrı'da PKK ile askerler arasında çatışma çıktı. 4 asker yaralanmıştır.

29 Haziran 2015: Karayılan: Açıkça söyleyeyim, eğer onlar Rojava'ya müdahale ederlerse biz de onlara müdahale ederiz; o zaman Türkiye'nin tümü bir savaş sahasına dönüşür. Türkiye yetkilileri halkımızın 6-7-8 Ekim'deki kalkışını unutmamalıdır. Halkımızın o büyük başkaldırısını, içinde geliştiği ortamı uygun görmeyen Önder Apo'nun ancak durdurabildiği iyi biliniyor. Açık ki bu halk böyle bir müdahaleye müsaade etmez. Kısaca böyle bir müdahale kararı Türkiye için stratejik bir karar olur, Kürt halkı için de yeni bir dönem başlamış olur. Biz bu konuda kimseye yalvaracak değiliz. Kendileri bilir. Yaparlarsa Kürt halkı olarak elbette bizim de yapacaklarımız olur."

11 Temmuz 2015: KCK barajları gerekçe göstererek ateşkesi bitirdiğini açıklamıştır; "Özgürlük hareketimizin titiz tavrı istismar edildi. Barajlar ve baraj yapımında kullanılan araçlar gerilla güçlerimizin hedefinde olacaktır. Her tutuklama artık gerilla için bir misilleme nedeni olacaktır. Özgürlük Hareketimiz artık ateşkes tutumunun istismar edilmesini kabul etmeyecek, oyalama yaparak Kürt sorununu çözümsüz bırakan politikalara karşı da tutumunu koyacaktır."

14 Temmuz 2015: KCK Eşbaşkanı Bese Hozat, Özgür Gündem gazetesine "Yeni Süreç: Devrimci Halk Savaşıdır" başlıklı bir yazı yazmış, Hozat "devrimci halk savaşı ve serhıldan" çağrısı yapmıştır.

20 Temmuz 2015: Suruş'ta Kobani'ye gitmek için toplanan SDGH'li gençlerin açıklama yaptığı sırada bir IŞİD'li canlı bomba kendini patlattı, 32 kişi hayatını kaybetmiştir.

20 Temmuz 2015: Adıyaman'da PKK'lılar ile askerler arasındaki çatışmada Uzman Onbaşı Müsellim Ünal hayatını kaybetmiştir.

22 Temmuz 2015: Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde görevli polis memurları Feyyaz Yumuşak ve Okan Acar sabaha karşı yataklarında uyurken infaz edilmiştir.

23 Temmuz 2015: Diyarbakır'da trafik kazası ihbarına giden polis ekibine pusu kuruldu, polis memuru Tansu Aydın saldırıda hayatını kaybetmiş, 1 polis de yaralanmıştır.

23 Temmuz 2015: Kilis'in Elbeyli ilçesinde bulunan Dağ Hudut Karakolu'na Suriye tarafındaki IŞİD'ciler ateş açmış saldırıda astsubay Yalçın Nane hayatını kaybetmiştir.

24 Temmuz 2015: TSK'ya bağlı jetler Kuzey Suriye'de IŞİD, Kuzey Irak'a PKK hedeflerine hava operasyonu düzenlemiş bu 3 yıl sonra PKK'ya yapılan ilk askeri operasyon olmuştur.

26 Temmuz 2015: Sultangazi ilçesi Gazi Mahallesi'nde gözaltı işlemleri için bir binaya girerken silahlı saldırıya uğrayan polis memuru Muhammet Fatih Sivri yaşamını yitirmiştir.

30 Temmuz 2015: Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde devriye görevi yapan polis aracına bir grup terörist tarafından silahlarla ateş açılmış, 1 polis memuru ve 1 vatandaş hayatını kaybetmiştir.

31 Temmuz 2015: Adana'nın Pozantı ilçesinde emniyet müdürlüğüne düzenlenen saldırıda 2 polis memuru hayatını kaybetmiştir.

8 Ağustos 2015: Mardin'in Midyat ilçesinde devriye görevi yapan sivil polis aracına PKK'lı teröristler tarafından yapılan saldırı sonucu 1 polis ölmüş bir polis de yaralanmıştır.

10 Ağustos 2015:Şırnak Silopi'de zırhlı araca yapılan mayınlı saldırıda 4 özel harekât polisi hayatını kaybetmiştir.

10 Ağustos 2015: Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde askeri personel dağıtımı yapan skorsky tipi helikoptere düzenlenen saldırıda 1 asker ölmüş, 7 asker de yaralanmıştır.

10 Ağustos 2015: İstanbul'da Sultanbeyli Fatih Polis Merkezi'ne bombalı saldırı düzenlenmiş 3'ü polis 10 kişi de yaralanmıştır. Sabah saatlerinde polis merkezine inceleme yapmak için gelen uzman ekiplere teröristler tarafından ateş açılmış 1 polis müdürü şehit düşmüştür.

28 Ağustos 2015: Lice ilçesinde, teröristlerin Diyarbakır-Bingöl karayolunun güvenliğini sağlayan askerlere yönelik saldırısında 1 asker ölmüş 4 asker de yaralanmıştır.

28 Ağustos 2015: Mardin'de polise ait zırhlı servis aracının geçişi sırasında PKK'lı teröristler tarafından düzenlenen bombalı saldırı sonucunda 10 polis ve 6 sivil vatandaş yaralanmıştır.

29 Ağustos 2015: Şanlıurfa'da, Balıklıgöl Devlet Hastanesi acil servisinden çıkan polis aracına düzenlenen silahlı saldırıda 2 polis memuru hayatını kaybetmiştir.

3 Eylül 2015: Mardin Dargeçit'te yola yerleştirilen mayının PKK'lı teröristlerce patlatılması nedeniyle 4 özel harekât polisi hayatını kaybetmiştir.

6 Eylül 2015: PKK'nın Dağlıca'da düzenlediği saldırıda 16 asker hayatını kaybetmiştir.

6 Eylül 2015: Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, PKK'nın gençlik yapılanması YDG-H'lilerin açtığı hendeği kapatmak için operasyon yapan polise roketli saldırı yapılmış Saldırıda 2 özel hareket polisi şehit olurken, 3 polis yaralanmıştır.

8 Eylül 2015: PKK'nın Iğdır'da polisleri taşıyan servis minibüsüne düzenlediği 1 tonluk bombalı saldırıda 13 polis hayatını kaybetmiştir.

7-8 Eylül 2015: PKK saldırıları sonucu Hakkâri ve Iğdır da toplam 30 asker ve polis hayatını kaybetmiştir. Azerbaycan devleti bu olaydan sonra 3 günlük milli yas ilan etmiştir.

10 Eylül 2015: PKK'nın Tunceli'deki saldırısında 1 polis hayatını kaybetmiştir.

13 Eylül 2015: PKK'nın Şırnak'ta polislere dönük saldırısında 2 polis hayatını kaybetmiştir.

13 Eylül 2015: PKK'nın Diyarbakır'da polislere dönük roketatarlı saldırısında 1 polis hayatını kaybetmiştir.

15 Eylül 2015: Hakkâri-Van karayolunda polis aracının geçişi sırasında PKK'lılar yola önceden döşedikleri patlayıcıyı infilak ettirmiş olayda 2 polis hayatını kaybetmiştir.

16 Eylül 2015: Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde zırhlı polis aracına PKK tarafından bombalı saldırı düzenlenmiş biri komiser 3 polis hayatını kaybetmiştir.

10 Ekim 2015: Ankara ilinin Altındağ ilçesinin Ulus semtindeki Ankara Garı kavşağında düzenlenen saldırıda 3 saniye arayla 2 patlama gerçekleşmiş 107 kişi hayatını kaybederken 500'ün üstünde vatandaş yaralanmıştır.

2016 yılı içinde 7 il 17 ilçede ilan edilen sokağa çıkma yasakları, sayısı 100'lerle ifade edilen şehid sayıları Ankara, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin birçok yerinde yaşanan bombalı saldırılar ve bu saldırılarda hayatını kaybeden asker ve sivil vatandaşlarımız ve vatandaşlarımızın gördüğü zararların büyüklüğü, sıraladığımız bu olaylar ve gelişmeler ile birlikte göstermektedir ki Çözüm başlığı altında yürütülen süreç işlerliğini kaybetmiştir.

Çözüm süresine ilişkin yürütülen çalışmada verim alınmadığı gibi artan olaylar, terör saldırıları Anayasa'nın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin, Avrupa İnsan Hakları Beyannamesinin açıkça ihlal edildiği anlamına gelmektedir.

İşlevini ve işlerliğini Kaybeden bir Kanun'un yürürlükte kalması yapılacak farklı çalışmaların da önünü kapamaktadır.

Yukarıda arz ve izah olunan tüm gerekçeler ile 6551 Kanun Numaralı Terörün Sona Erdirilmesi Ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun'un Yürürlükten Kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İşbu Kanun Teklifi ile 6551 Kanun Numaralı Terörün Sona Erdirilmesi Ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun'un Yürürlükten Kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 3- Yürütme Maddesidir.

**6551 KANUN NUMARALI TERÖRÜN SONA ERDİRİLMESİ VE TOPLUMSAL
BÜTÜNLEŞMENİN GÜÇLENDİRİLMESİNE DAİR KANUN'UN YÜRÜRLÜKTEN
KALDIRILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6551 Kanun Numaralı Terörün Sona Erdirilmesi Ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Yürürlükten Kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

